

ALUMNI

Jaargang 7, nummer 1, maart 2011
Afgiftekantoor Antwerpen X

10 JAAR CULTUURMANAGEMENT

**Annick Schramme
en Philip Heylen**

CSI ALUMNI

Het recept van series als CSI is eenvoudig: bijdehandse speurders lossen met de hulp van tot de verbeelding sprekende onderzoeken en technieken een ogenschijnlijk ingewikkeld misdrijf op. Alumni Jan De Kinder en Gert De Boeck weten waarover het gaat: zij werken voor het Belgische 'CSI'.

ALEXANDRA DE LAET

"Ik had een CSI-gevoel avant la lettre", stelt Jan De Kinder, directeur-generaal van het NICC. Gert De Boeck ging na zijn doctoraat in 1999 bij het NICC aan de slag. Hij is er als operationeel directeur criminalistiek verantwoordelijk voor de laboratoria. "Wij doen wetenschappelijk onderzoek dat maatschappelijk relevant is. Die combinatie is zeldzaam", aldus De Boeck.

De Kinder bevestigt. "Wij zoeken de waarheid. Je hebt hier de combinatie van gerechtelijk onderzoek met 'echt' onderzoek om analysemethodes te verbeteren of te ontwikkelen. Het NICC heeft bovendien het statuut van een wetenschappelijke instelling, terwijl heel wat andere forensische laboratoria in Europa vooral gefocust zijn op het dossierwerk. Dat verschil uit zich in ons personeelsbeleid. We proberen vooral wetenschappers aan te werven, en dat is precies onze sterkte."

De Boeck: "We doen hoofdzakelijk forensisch onderzoek in opdracht van magistraten en onderzoeksrechters. Daarvoor heeft het NICC – dat deel uitmaakt van de federale overheidsdienst Justitie – meer dan honderd medewerkers, die meestal hoog opgeleid zijn. Hier werken natuurkundigen, biologen, scheikundigen, ingenieurs, apothekers,... Meerderen zijn alumni van onze universiteit."

VEZELS GEVONDEN

"Wij zijn een centraal laboratorium met hoogtechnologische technieken", legt De Kinder uit. "Alleen bij meer complexe zaken gaan we ter plekke." Textiel, wapens, DNA-analyses, verfrestjes, brandversnellers: het passeert allemaal de revue in het NICC. "Die sporen worden met een wetenschappelijke methode geanalyseerd", legt De Boeck uit. "Op basis daarvan interpreteert de onderzoeker zijn bevindingen, die de hypothese van de speurders al dan niet ondersteunen."

De Kinder geeft een voorbeeld: "Stel dat er vier vezels zijn teruggevonden op kleding van een verdachte. Die informatie op zich zegt niets. Is zo'n aantal verwaarloosbaar of is het genoeg om onomstotelijk vast te stellen dat iemand betrokken is bij een misdrijf? Daarom is er nood aan de interpretatie door onze deskundigen binnen de context van het dossier. Dat wijst uit of iets betekenisvol is of onbelangrijk. Zo weet de rechter ook wat het onderzoeksresultaat betekent."

Bij zowat alle grote zaken is het NICC op een of andere manier betrokken. "Zoals het dossier Ait Oud (*moord op de stiefzusjes Stacy en Nathalie in 2006, red.*). Daarin heeft het NICC een heel belangrijke bijdrage geleverd. We hebben een grote hoeveelheid vezels van de kleding van de verdachte teruggevonden op de kleding van de slachtoffers. Er werden ook plantendelen geïdentificeerd, die slechts heel lokaal in Luik voorkomen en naar de vindplaats van de lichamen leidden."

DNA

"We doen daarnaast ook criminologisch onderzoek naar een aantal maatschappelijke fenomenen", legt De Kinder uit. "Zo volgen we de populatie in de gevangenissen op, loopt er een studie wat in welk geval de beste plaats is om een gevangene op te sluiten en bestuderen we het beleid ten aanzien van slachtoffers en de jeugdcriminaliteit." Het NICC beheert voorts een aantal databanken, zoals de DNA-databanken die een belangrijk element zijn bij de opheldering van misdrijven.

JAN DE KINDER
6 Het NICC behoort tot de wereldtop voor expertise over drugs in het verkeer of textielanalyse.

EUROPEES NETWERK

Jan De Kinder is ook voorzitter van het European Network of Forensic Science Institutes (ENFSI), dat een vijftigtal Europese instituten verenigt. "ENFSI is een platform waar specialisten met elkaar kunnen overleggen. Er zijn ook gezamenlijke onderzoeksprojecten en we werken aan kwaliteitsstandaarden om de forensische dienstverlening in Europa op een hoog niveau te tillen. Het NICC zit bij de Europese top. Onze wetenschappelijke output is zeer sterk. In enkele domeinen zoals drugs in het verkeer of textielanalyse behoren we zelfs tot de wereldtop."

Alumnus Gert De Boeck (l.), operationeel directeur criminalistiek, en alumnus Jan De Kinder (r.), directeur-generaal van het NICC.

Jan De Kinder: "Als je ziet hoe snel ze in die tv-reeksen resultaat boeken: dat is niet geloofwaardig"

Dat het NICC onbekend is bij het grote publiek deert hen niet zo. "De interesse is de laatste jaren wel gegroeid, onder meer door al die tv-reeksen. We hebben nooit de media opgezocht, ook al omdat we de misdadigers niet te slim wilden maken." (*lachend*) Klopt het dan, wat ze op tv tonen? Grotendeels wel, beamen beide alumni. "Ik vind het plezierig om naar te kijken", zegt De Boeck. "De verhalen zitten mooi in elkaar, maar als je ziet hoe snel ze in die tv-reeksen resultaat boeken: dat is niet realistisch." "Maar wetenschappelijk worden er niet veel fouten gemaakt", bevestigt ook De Kinder. "Die tv-makers laten zich immers omringen met specialisten. Soms zoomen ze wel oneindig in op een beeld om iemand te identificeren, terwijl dat niet mogelijk is. Maar in grote lijnen is het wel een realistisch verhaal."

FORENSISCH ADVISEURS

Maar al die snuffjes op tv wakkeren ook de verwachtingen aan. Zo verwachten de juryleden bij een proces dat er forensisch onderzoek is gebeurd. In de Verenigde Staten bestudeert men dat 'CSI-syndroom' zelfs momenteel. "Wij proberen op onze website mensen te informeren over wat we doen en wat de mogelijkheden zijn", legt De Kin-

der uit. "Daarnaast loopt bij het NICC een proefproject om zogenaamde forensische adviseurs op te leiden. Dat is nieuw in ons land. Zij zijn van bij het begin bij een dossier betrokken en adviseren bijvoorbeeld de onderzoeksrechter over wat wetenschappelijk mogelijk is. Zij overschouwen het hele spectrum en kunnen aangeven wat de prioriteiten zijn in een dossier. Dat is ook belangrijk om de kosten te beheersen. Want je kan altijd blijven zoeken naar sporen, maar tegen welke prijs?"

Jan De Kinder geeft op 11 mei een voordracht aan de Universiteit Antwerpen: *A thousand probabilities do not make one true.*

NICC

Het NICC, in 1992 opgericht, houdt zich vooral bezig met de analyse van sporen en bewijsmateriaal. Voor andere domeinen zijn verschillende organisaties verantwoordelijk. Zo gebeurt de wetsgeneeskunde (bijvoorbeeld autopsies) aan de universiteiten en computercriminaliteit wordt bestreden door de Computer Crime Unit van de federale politie. Ook onderzoek op vingerafdrukken is een taak van de politie.

Bio

JAN DE KINDER

Foto: Jelle Vermeersch.

- **AFGESTUDEERD:** licentiaat Fysica, 1987 en doctor in de Wetenschappen, 1992
- **GEZIN:** gehuwd en drie kinderen
- **VRIJE TIJD:** sport (alpijns skiën, tennis, joggen), literatuur, muziek
- **FAVORIETE STAD:** Essaouira (Marokko)
- **CONTACT:** jan.dekinder@just.fgov.be

GERT DE BOECK

Foto: Jelle Vermeersch.

- **AFGESTUDEERD:** licentiaat Scheikunde, 1994 en doctor in de Scheikunde, 1999
- **VORIGE FUNCTIE:** Afdelingshoofd drugs en toxicologie aan het NICC
- **GEZIN:** single
- **VRIJE TIJD:** film, kunst, fitness
- **FAVORIETE LAND/STAD:** Zuid-Afrika, New York
- **WIE INSPIREERT:** iedereen die gepassioneerd bezig is met werk of hobby
- **CONTACT:** gert.deboeck@just.fgov.be